

JAARGANG 20

JANUARI 2023

NR. 1 - 210

R

ECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Begraven of cremen?

'Ik wil niet verbrand, ik wil begraven worden. Mijn Heer is begraven, ik wil ook begraven worden.'

4 ABRAHAM OP DE PROEF GESTELD

Deel 1 - Genesis 12-25

Er is slechts één Persoon voortdurend Overwinnaar geweest in de weg van het geloof.

5 NAMEN EN TITELS VAN CHRISTUS

in Johannes 1

6 U BENT MIJN ZOON

Hebreeën 1:5-14 - Deel 2

8 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

9 WOORDSTUDIE

Onderdanigheid aan elke menselijke instelling

10 HET BOEK JESAJA

Deel 23 - De Heilige van Israël

11 ZWARE TIJDEN

De Brief van Judas

12 REPLY

Ziel en geest en lichaam

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Thessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

BEGRAVEN OF CREMEREN?

Ger de Koning

‘De dood is niet het einde.’ Die tekst stond op een reclamezuil langs een snelweg. Ik was er voorbij, voordat ik verder kon lezen, maar deze tekst bleef hangen. Inderdaad is de dood niet het einde. Er is een ‘daarna’. Gods Woord zegt dat *‘het de mensen beschikt is eenmaal te sterven en daarna het oordeel’* (Hebr. 9:27). Dit oordeel velt en voltrekt Christus over ieder mens nadat hij is gestorven, en betreft ieder mens die zich niet tot God heeft bekeerd (Hand. 17:30-31).

Na de dood gaan de geest en de ziel van de ongelovige naar de plaats van de pijn (Luk. 16:23). De geest en de ziel van de gelovige gaan naar het paradijs, naar de Heer Jezus (Luk. 23:34; Fil. 1:23). Met het lichaam gebeurt er ook iets. Het lichaam is niet ‘het stoffelijk overschot’, een ‘verpakking’ die na de dood niets meer waard is, maar het is de gedaante waardoor zijn geest en zijn ziel zich tijdens zijn leven hebben geuit. Het lichaam is door God gevormd (Gen. 2:7) en daarom waardevol voor Hem.

Het lichaam van de overledene wordt begraven, maar het is nog steeds de persoon. Zo lezen we van de Heer Jezus als Hij in het graf wordt gelegd: *‘Daar legden zij dan [let op: niet het lichaam, maar] Jezus’* (Joh. 19:42). Abraham Kuyper zegt het in een van zijn artikelen tegen de crematie, rond 1875 gepubliceerd in het blad ‘De Standaard’, zo:

‘Ik wil niet verbrand, ik wil begraven worden.
Mijn Heer is begraven, ik wil ook begraven worden.’

Deze Schriftgegevens zijn voor de afweging tussen begraven of cremeren belangrijk. Steeds meer Nederlanders laten zich na hun overlijden namelijk cremeren. Uit de laatste cijfers van de Landelijke Vereniging van Crematoria blijkt dat inmiddels meer dan twee derde van de mensen voor een crematie kiest. Daardoor neemt de maatschappelijke druk op de christen toe ook daarvoor te kiezen. Voor de christen is het echter zaak om bij alle vragen die hij in het leven tegenkomt te kijken naar de Heer Jezus. Dat moet zijn houding zijn tegenover elk maatschappelijk verschijnsel en daarom ook tegenover crematie.

Behalve het voorbeeld van wat met de Heer Jezus is gebeurd, hebben we ook het voorbeeld van een begrafenis die God Zelf heeft verzorgd. God heeft Mozes *begraven* (Deut. 34:6). Met die handeling heeft Hij het begraven van de doden als de juiste vorm van ‘lijkbezorging’ bekrachtigd.

Er is bij begraven een aspect dat opvalt ten gunste van verbranding: uit begraven spreekt respect voor het lichaam. Het Oude Testament bevat diverse voorbeelden van de grote eerbied van de Joden voor hun stervenden en doden (Gen. 15:15; 47:29; 49:29; 50:5, 24; Joz. 24:32; Richt. 8:32; 16:31; Ruth 1:17). Onbegraven te blijven werd in de oudheid als een grote schande beschouwd (1 Kon. 14:11; Ps. 79:2; Jer. 8:1; 9:22; 25:33; Ezech. 29:5).

In het Nieuwe Testament komen we geen voorbeelden van lijkverbranding als vorm van lijkbezorging tegen. Voor God is verbranding een afschuwelijke zaak. Als Hij verbranding gebruikt, is het een uiting van Zijn afschuw over de zonde. Als de mens het gebruikt zonder opdracht van God (1 Kon. 13:2; 2 Kon. 23:6), wekt dat Zijn toorn op (Am. 2:1). Profetisch gezien wijst verbranding op het eeuwig oordeel. De crematie van de inwoners van Sodom en Gomorra (2 Petr. 2:6; Gen. 19:4-25; Deut. 29:23) is een voorbeeld van de straf van eeuwig vuur die allen ondergaan die zich niet bekeren (Judas:7).

Wie Christus als Heer erkent, zal in steeds sterkere mate worden geconfronteerd met de opdringerigheid van het denken en handelen van de wereld. Als redactie wensen we de lezers van ons blad toe in het nieuwe jaar vast te houden aan Gods Woord en daarbij te rekenen op Zijn genade. Als redactieleden willen we, totdat de Heer komt, met Zijn hulp proberen u hierin handreikingen vanuit Gods Woord te doen. Namens de redactie, Ger de Koning

NB. Wie meer over ‘begraven of cremeren’ wil weten, kan daarvoor terecht op mijn website: <https://www.kingcomments.com/nl/onderwerpen/verschillende-onderwerpen/begraven-of-cremeren>

ABRAHAM OP DE PROEF GESTELD

DEEL 1 - GENESIS 12-25

P. Fuzier

Inleiding

De Bijbel geeft ons het levensverhaal van veel mannen Gods; niet alleen om onze belangstelling te wekken, maar voor alles om ons te onderwijzen. Want 'alle Schrift is door God ingegeven en nuttig om te leren, te weerleggen, te verbeteren en te onderwijzen in de gerechtigheid' (2 Tim. 3:16). Onder al die verhalen biedt het leven van Abraham¹ heel veel onderwijs. Abraham behoort met Mozes en met David tot die mannen Gods van het Oude Testament, over wie het meest wordt verteld in het Nieuwe Testament. Dat zou ons het belang moeten tonen van Abrahams geschiedenis. Zeker is zijn leven ook vaak overdacht, en altijd met veel nut. Talrijke geschriften zijn beschikbaar als hulp voor iemand die Genesis 12–25 aandachtig wil overdenken; en wij kunnen dit niet genoeg aanmoedigen. Het is nu niet de bedoeling om alle etappes van het lange leven van Abram te overdenken. Wij willen ons beperken tot enkele bijzondere omstandigheden in verband met dit thema, zonder uit het oog te verliezen dat de geschiedenis van Abraham het *hele* leven van een gelovige illustreert.

Nadat Paulus in de brief aan de Romeinen de zondige staat van de mens heeft aangetoond, zegt hij: '(...) *er is geen onderscheid. Want allen hebben gezondigd en komen te kort aan de heerlijkheid van God*' (Rom. 3:23). Daarna zien wij hoe God Zijn relatie met de mens, die verstoord was door de zonde, heeft kunnen herstellen. Tot Romeinen 5 is dit het thema: onze rechtvaardiging door het geloof. Het redmiddel is dat wij '*om niet gerechtvaardigd worden door Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is. Hem heeft God gesteld tot een genadetroom door het geloof, in Zijn bloed, tot betoning van Zijn gerechtigheid wegens het voorbij laten gaan van de zonden die tevoren hadden plaatsgevonden onder de verdraagzaamheid van God; tot betoning van Zijn gerechtigheid in de tegenwoordige tijd, opdat Hij rechtvaardig is en hem rechtvaardigt die op grond van geloof in Jezus is*' (Rom. 3:24-26).

De rechtvaardiging door het geloof was geen nieuwe leer. Paulus noemt in Romeinen 4 twee voorbeelden, namelijk van Abraham en van David. Dit spreekt in het bijzonder tot de Joden, omdat de beloofde Messias de Zoon van *David* en de Zoon van *Abraham* was (Matt. 1:1). De apostel laat zien dat Abraham en David zelf gerechtvaardigd werden door het geloof, niet door werken. Hij brengt twee belangrijke punten naar voren in verband met de rechtvaardiging:

- Abraham is gerechtvaardigd doordat hij God geloofde (Rom. 4:3).
- David is gerechtvaardigd doordat hij zijn zonde aan God

1) Abraham = vader van een menigte of aanvoerder van een menigte

heeft beleden (zie Ps. 32:5). In Romeinen 4:7-8 worden de eerste twee verzen van deze psalm geciteerd.

Iemand wordt dus gerechtvaardigd, doordat hij God heeft geloofd op Zijn woord en zijn zonden heeft beleden. Dan wordt hij welgelukzalig geprezen en behoort hij tot het nageslacht van de gelovige Abraham. Abraham wordt betiteld als *de vader van allen die geloven* (Rom. 4:11-12). Zo schrijft Paulus in Galaten 3:6-7 ook: '*Zoals Abraham God geloofde en het werd hem tot gerechtigheid gerekend. Erken dan, dat zij die op grond van geloof zijn, zonen van Abraham zijn*'. Het geloof van *Abraham* steunde op het woord dat God had gesproken. *Ons* geloof steunt op het werk dat op het kruis is volbracht. Zowel het ene als het andere verzekert onze complete rechtvaardiging, want beide hebben hetzelfde karakter: '*Het is echter niet alleen ter wille van hem geschreven dat het hem werd toegerekend, maar ook ter wille van ons, wie het zal worden toegerekend, ons die geloven in Hem Die Jezus onze Heere uit de doden heeft opgewekt, Die overgegeven is om onze overtredingen en opgewekt om onze rechtvaardiging. Wij dan, gerechtvaardigd op grond van geloof, hebben vrede met God door onze Heere Jezus Christus*' (Rom. 4:23 - 5:1).

Werken van de wet zullen een mens nooit in staat stellen het heil te verdienen. Maar iemand die gerechtvaardigd is door het geloof – zonder werken – wordt wel vermaand om goede werken te doen en zo getuigenis af te leggen van de echtheid van zijn geloof. Om dit te illustreren kiest *Jakobus* óók het voorbeeld van Abraham (Jak. 2). Abraham geloofde God, toen hem in Genesis 15 een belofte werd gedaan, en dat werd hem tot gerechtigheid gerekend. Toen God hem daarna vroeg zijn zoon Izak te offeren, door wie de belofte zou worden vervuld, toonde Abraham een volledig vertrouwen in God en liet hij uit zijn werken zijn geloof zien (Jak. 2:14-26). Het voorbeeld van Abraham in Genesis 15 en in Genesis 22 illustreert dus de beide grondwaarheden:

- Rechtvaardiging door het geloof, zonder werken van de wet.
- Het doen van goede werken, om getuigenis af te leggen van het geloof dat iemand bezit.

Maar wij vinden in het hele leven van deze man Gods omstandigheden tot onze lering. Abraham werd dikwijls op de proef gesteld gedurende zijn lange pelgrimsleven.

Er is slechts één Persoon voortdurend Overwinnaar geweest in de weg van het geloof.

De beproevingen werden door God gezonden of door Hem toegelaten – dat zou men ook wel indirecte beproevingen kunnen noemen, en ten slotte werd de aartsvader aan het einde door God Zelf op een directe manier beproefd. De overdenking van Genesis 12-22 zal ons laten zien hoe hij deze verschillende beproevingen heeft doorgemaakt. Laten we meteen erbij zeggen dat er in zijn leven, naast glorieuze overwinningen van het geloof, diverse tekortkomingen zijn geweest. Er is slechts één Persoon voortdurend Overwinnaar geweest in de weg van het geloof. Dat is Hij op wie Paulus ons aanraadt het oog gericht te houden: '*Jezus, de overste Leidsman en de Voleinder van het geloof*' (Hebr. 12:1-3). Als het Woord van God, naast dit enige volmaakte

Voorbeeld, ons het leven van grote mannen voorhoudt, dan gebeurt dit opdat wij onszelf daarin zouden herkennen als 'mensen van gelijke beweging als wij' (Jak. 5:17). Wij zien hoe wijzelf zijn, met al onze zwakheden, opdat wij zouden opmerken hoe God door alles heen werkzaam is om vrucht voort te brengen tot Zijn eer.

God stelt ons op veel manieren op de proef. Kunnen we in feite niet zeggen dat *al* onze omstandigheden, van Gods kant gezien, ertoe dienen ons op de proef te stellen? De beproeving kan meer of minder opvallend zijn, ze is daarom niet minder reëel, zelfs in omstandigheden die ons van weinig belang schijnen. Want juist in de kleinste bijzonderheden blijkt of wij trouw zijn. Dat vergeet men helaas vaak. Als wij de door ons afgelegde weg bekijken, moeten wij toegeven dat er ook bij ons hoogtepunten en dieptepunten zijn te vinden. Misschien wel meer *dieptepunten* dan *hoogtepunten*, terwijl het Gods bedoeling is dat *al* onze omstandigheden aanleiding zouden geven om te laten zien dat wij Hem kennen en toebehoren, dat wij Hem vertrouwen, Hem liefhebben en beseffen dat Hij voldoende voor ons is! Laten wij daarom deze praktische les leren, als wij de gebeurtenissen uit het leven van Abraham overdenken. Onze omstandigheden zijn zeker anders dan de zijne. Maar wij kunnen belangrijke beginselen ontdekken in de verhalen van Genesis, beginselen die wij kunnen toepassen in ons leven van alledag.

De roeping

Abram² is het beeld van de nieuwtestamentische gelovige, die gerechtvaardigd is op grond van geloof en zijn geloof toont uit zijn werken. Hij illustreert ook onze verkiezing en roeping. De gelovige is ertoe geroepen in deze wereld een hemelse vreemdeling te zijn. Wat ons betreft worden deze waarheden uiteengezet in de brief aan de Efeziërs:

- a. de uitverkiezing vóór de grondlegging van de wereld (Ef. 1:4);
- b. het bezit van een hemelse erfenis, waarvan wij het onderpand al hebben ontvangen nadat wij geloofd hebben (Ef. 1:13-14).

Handelingen 7:2-5 beschrijft met weinig woorden de roeping die de God der heerlijkheid tot Abram richtte, toen hij nog in Mesopotamië was. Het oponthoud in Haran wordt ook genoemd, vanwaar hij na de dood van zijn vader Terah werd overgebracht naar Kanaän. Hij werd ertoe geroepen zijn land, zijn familie, en het huis van zijn vader te verlaten, want in géén van deze kringen kreeg God de eer die Hem

2) Abram = verheven vader

toekwam (Gen. 12:1). Abram moest waar maken wat er staat in Lukas 14:26, dat men moet kiezen tussen de natuurlijke banden en de roeping van God. Natuurlijke banden zijn vaak een verandering om aan Gods roeping te voldoen! Dat overkwam Abram en het hield hem in Haran, totdat God de band verbrak die hem verhinderde zijn reis naar Kanaän voort te zetten, door zijn vader weg te nemen. In Kanaän aangekomen gaf Hij hem geen erfdeel, zelfs geen voetbreed. Hij beloofde het hem wel tot een bezitting te geven en ook aan zijn nageslacht, terwijl hij nog geen zoon had (Hand. 7:5). In het land dat zijn nageslacht later zou bezitten was hij een vreemdeling, net zoals de gelovige in deze wereld het is. De wereld staat nu nog onder invloed van de satan en zijn machten (daarvan spreken de Kanaänieten, Gen. 12:6). Maar Christus zal spoedig Zijn gezag op aarde vestigen, en ons met Hemzelf in Zijn regering verbinden. De tent van Abraham is kenmerkend voor zijn positie als vreemdeling in het land. Het altaar toont zijn karakter als aanbieder (Gen. 12:7-8).

Hier vinden we de eerste beproeving van Abram. De HEERE had hem verkoren en geroepen om uit Ur te gaan en naar Kanaän te trekken: *'Het land dat Ik u wijzen zal.'* Want er is wat hemzelf betreft geen sprake van het bezitten van het land (Gen. 11:31; 12:1,7). Hoe doorstaat hij deze test? Hij ging heen zoals God hem had gezegd (Gen. 12:4; vgl. Hebr. 11:8). Hebreeën 11 gaat stilzwijgend aan de periode te Haran voorbij. Zoals trouwens van alle geloofshelden worden er in dit hoofdstuk geen negatieve dingen van hem vermeld. Dit toont hoe hij door het geloof verwerkelijkte wat God hem opdroeg: *'Door het geloof gehoorzaamde Abraham toen hij geroepen werd, om uit te gaan naar de plaats die hij als erfdeel zou ontvangen; en hij ging uit zonder te weten waar hij komen zou. Door het geloof verbleef hij als vreemdeling in het land van de belofte als in een vreemd land en woonde in tenten'* (Hebr. 11:8-9).

Laten wij deze eerste les onthouden. Wij worden net zoals Abraham vermaand gehoor te geven aan de hemelse roeping. Wij zijn geroepen door heerlijkheid en deugd (2 Petr. 1:3), geroepen met een heilige roeping (2 Tim. 1:9), een hemelse roeping (Hebr. 3:1). Wij worden vermaand op het niveau te wandelen van de roeping waarmee wij geroepen zijn (Ef. 4:1), en te verwerkelijken dat wij vreemdelingen en bijwoners zijn (1 Petr. 2:11). Evenals Abram gehoor heeft gegeven aan wat God van hem vroeg, moeten wij dat ook doen. Laten wij geen andere dingen bezitten dan een 'tent' en een 'altaar', dat zou voldoende voor ons moeten zijn. Op die manier laten wij zien dat wij niet van de wereld zijn, zoals Christus Zelf ook niet van deze wereld was.

NAMEN EN TITELS VAN CHRISTUS

IN JOHANNES 1

Notities HB

1. Het Woord, en de Schepper van de wereld (vs. 1-3).
2. Het waarachtige Licht (vs. 8).
3. Het Woord dat vlees geworden is (vs. 14).
4. De eniggeboren Zoon die in de schoot van de Vader is (vs. 14, 18).
5. Het Lam van God (vs. 29, 36).
6. De Gever van de Geest (vs. 32-33).
7. De Zoon van God (vs. 34, 50).
8. De Meester en de Messias (vs. 39, 42).
9. De Koning van Israël (vs. 50).
10. De Zoon des mensen (vs. 52).

U BENT MIJN ZOON

HEBREEËN 1:5-14 - DEEL 2

Hugo Bouter

De waarde van het zoonschap

Deze ene Mens was Degene van Wie God kon zeggen: 'U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt'. En dan zien we de Heere Jezus als Mens hier op aarde, geboren als een Kind in de kribbe. De Vader erkent Hem ook in Zijn mensheid als Zijn eigen Zoon: U bent Mijn Zoon. Het klinkt misschien een beetje moeilijk, maar ik wil het toch even zeggen: de Heere Jezus is in drie opzichten de Zoon van God.

– Hij is de eeuwige Zoon, van alle eeuwigheid één met de Vader.

– Hij is de Zoon van God, Die op aarde geboren is, de Mens Christus Jezus. 'U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt'.

– Hij is ook de Zoon van God als de Opgestane uit de doden, zoals we lezen in Romeinen 1:4. Naar de Geest van de heiligheid is Hij verklaard als Gods Zoon in kracht, door Zijn opstanding uit de doden, Jezus Christus onze Heer. Het is bewezen, het is gemanifesteerd dat Hij Gods Zoon is in kracht, doordat Hij de dood heeft overwonnen en uit de doden is opgestaan. Dus ook in dat derde opzicht is de Heere Jezus de Zoon van God.

Maar het mooie voor ons van dit zoonschap van de Heere Jezus is dat het ook een model is, een voorbeeld voor ons. Het is wonderlijk om erover na te denken dat wij geliefde kinderen van God zijn en dat God ook tegen ons zegt: Je bent mijn zoon, of je bent mijn dochter, je bent uit Mij geboren. Ik ben de Vader Die je het leven, het nieuwe leven in de Heere Jezus geschonken heeft. Is dat niet een wonder van genade dat wij kinderen van God mogen zijn, dat wij de Vader mogen kennen als zonen en dochters van Hem?

Het zoonschap spreekt vooral van onze positie, van het vertrouwen dat de Vader in ons stelt, maar ook van volwassenheid en verantwoordelijkheid. Genieten we daarvan? Weten we dat we uit God geboren zijn? Dat we het nieuwe leven ontvangen hebben? Dat we kinderen van God zijn? Heden heb Ik u verwekt. Er zijn bepaalde kringen van gelovigen, waar het heel belangrijk is om de dag te weten waarop je opnieuw geboren bent. Ik zeg niet dat we dat moeten gaan invoeren of moeten nadoen, maar het is natuurlijk wel belangrijk om te weten wanneer het wonder van de wedergeboorte in ons leven heeft plaatsgehad. Ook al weet je het maar ongeveer. Ik zou niet precies die dag kunnen noemen. Maar ik weet wel ongeveer hoe oud ik was, ik denk ongeveer 10 jaar oud.

En het is goed te weten wanneer die relatie met de Vader begonnen is: 'Heden heb Ik U verwekt'. De Heere Jezus is als Mens op aarde uit God geboren. En wij zijn als gelovigen ook uit God geboren, wij zijn kinderen van Hem (Joh. 3;

1 Joh. 3). Het is een wonderbaar voorrecht dat de Vader ons aanneemt en erkent als Zijn kinderen. We weten dat er veel landen zijn met zwervkinderen op straat, waarvoor wel eens wat gedaan wordt. Die hebben geen ouders. De kinderen worden dan opgevangen, maar niemand weet eigenlijk wie de vader of de moeder is. Het komt voor dat kinderen zelfs in hele groepen op straat leven en proberen aan de kost te komen. Kinderen zonder vader en moeder, dat is erg. Maar wij mogen weten dat we een hemelse Vader hebben, en dat de Vader ons kent. De Vader heeft ons lief, en Hij kent ons als Zijn geliefde kinderen. Hij kent onze namen. Hij weet waar we wonen, waar we zijn, wat we doen.

Ik zal Hem tot Vader zijn

De Vader wil contact met ons hebben en een relatie met ons opbouwen. En dat zien we ook in het tweede gedeelte van Hebreëen 1 vers 5 ten aanzien van Christus Zelf: 'Ik zal voor Hem tot een Vader zijn, en Hij zal voor Mij tot een Zoon zijn' (HSV). Dat spreekt van een band tussen Vader en Zoon, en die band was er natuurlijk in het leven van de Heere Jezus hier op aarde. De Vader zag Zijn Zoon terwijl Hij hier op aarde wandelde, toen Hij hier rondging en goed deed en de mensen Hem eerden. Ik zal voor Hem tot een Vader zijn, en Hij zal voor Mij tot een Zoon zijn. De relatie tussen de Vader en de Zoon, de Heere Jezus hier op aarde, was volmaakt. De Heere Jezus deed altijd wat de Vader welbehaaglijk was. Hij was nooit ongehoorzaam. De Vader kon altijd met welgevallen op Hem neerzien. Diverse malen lezen wij in het Nieuwe Testament dat de hemel om zo te zeggen openbreekt boven de Zoon als Mens hier op aarde, en dat de Vader vanuit de hemel getuigt van het welgevallen dat Hij had gevonden in de Heere Jezus: 'Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen heb gevonden' (Matt. 3:17; 12:18; 17:5).

Als we de woorden in Hebreëen 1 nagaan in de Bijbel, zijn het eigenlijk allemaal citaten uit het Oude Testament. Allereerst een citaat uit Psalm 2:7, waar wij lezen: 'U bent Mijn Zoon, Ik heb U heden verwekt'. En het tweede citaat komt uit 2 Samuël 7:14, waar over Salomo wordt geprofeteerd: 'Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn'. Dit wordt als een belofte aan koning David gegeven over de zoon die hem zou opvolgen. Hij zou de lijn van koning David voortzetten en zijn koninkrijk tot grote bloei brengen. Salomo, die nog moest worden geboren als mens op aarde, en God Zelf: Hij had al Zijn plan met die koning. Hij zei: Ik zal voor hem tot een Vader zijn en hij zal voor Mij tot een zoon zijn.

Veel heerlijker gelden die woorden echter voor de Heere Jezus als Mens hier op aarde. Hij genoot van dit Vaderschap van God, en de Vader genoot van het Zoonschap van Christus. En wij mogen onszelf als gelovigen ook wel de vraag stellen: Genieten wij van de relatie met de hemelse Vader? Hebben we Hem lief en leven we op aarde tot Zijn eer, genieten wij van de nauwe band met Hem? Natuurlijk, de Heere Jezus, de Zoon van God Zelf, is uniek. Wat hier in vers 6 van Hem wordt gezegd als de Eerstgeborene kunnen we niet op onszelf toepassen. Hij neemt de hoogste plaats in, maar wij behoren wel tot de gemeente van de eerstgeborenen, die in de hemelen staan opgeschreven (Hebr. 12:23). Christus is de Eerstgeborene, d.i. de Eerste van allen, en als God Hem inbrengt in de wereld, zegt Hij: 'En laten alle engelen van God Hem aanbidden' (Hebr. 1:6; Ps. 97:7).

Toen de Heere Jezus in deze wereld kwam en werd geboren als een Kind, was Hij toch de Eerstgeborene van de hele schepping. Hij nam de eerste plaats in hier op aarde, boven alle engelen en mensen. En Paulus zegt ook: 'Hij is het Beeld van de onzichtbare God, de Eerstgeborene van de hele schepping' (Kol. 1:15). Want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zichtbaar en die onzichtbaar zijn: tronen, heerschappijen, overheden of machten. Alles is door Hem en tot Hem geschapen. En Hij is vóór alle dingen en alle dingen bestaan samen door Hem. We zingen ook wel in een lied: 'O Vader, Eén is boven allen, het voorwerp van Uw welgevallen, Uw eigen veelgeliefde Zoon'. Hij is de Eerste, de hoogste, de belangrijkste Persoon.

Bij het woord 'eerstgeborene' moet je niet zozeer aan een geboorte denken, maar het is eigenlijk een titel. Christus neemt de eerste plaats in. Hij is de Zoon in Wie God Zijn welbehagen heeft, en Hij is de Erfgenaam van alle dingen. Hij is het Voorwerp van de aanbidding van de engelen: 'En laten alle engelen van God Hem aanbidden'. Ook toen de Heere Jezus in vernedering hier op aarde leefde, was Hij het Voorwerp van de aanbidding en de dienst van de engelen. En straks als de Heere Jezus wederkomt, zal het opnieuw zo zijn dat alle engelen van God Hem aanbidden. Er is geen uitzondering: *alle* engelen van God zullen Hem aanbidden en dienen, wanneer Hij als de Zoon, de Mensenzoon, het Middelpunt zal zijn van het Vrederijk. En als alle engelen van God Hem aanbidden, hoe is het dan gesteld met ons als gelovigen? Hebben wij niet veel meer reden om de Heere Jezus lief te hebben en Hem te aanbidden? Hebben wij nog aansporing nodig om Hem te eren?

Een lied voor de Koning

Van de engelen zegt Hij wel: 'Hij maakt Zijn engelen tot hulpvaardige geesten, Zijn dienaren tot vlammend vuur' (Hebr. 1:7; Ps. 104:4). Maar tegen de Zoon zegt Hij: 'Uw troon, o God, is tot in alle eeuwigheid en de scepter van de rechtmatigheid is de scepter van Uw koningschap' (Ps. 45:7). Wij hebben hier een aanhaling uit het bruiloftslied voor de Koning en ik zou u de raad willen geven om dit Schriftgedeelte zelf te onderzoeken en na te gaan wat de bedoeling ervan is. Eigenlijk krijg je in Psalm 45 al een voorproef van het komende Vrederijk, als de troon van de Heere Jezus hier op aarde zal worden opgericht. Zijn troon zal nooit wankelen, zoals dat gebeurt met de rijken van deze wereld, die ophouden, verdwijnen en worden opgevolgd door andere koninkrijken. Uw troon, o God, bestaat in alle eeuwigheid! De scepter van Uw koninkrijk is een rechtmatige scepter.

Maar waarom is de Heere Jezus het waard straks die ereplaats te krijgen hier op aarde, en nu al een verheven plaats in de hemel in te nemen? In dit verband vinden we hier in Hebr. 1:9 nog iets over Zijn leven op aarde. Dit is ook een aspect van het zoonschap, van Zijn leven hier beneden in afhankelijkheid van God de Vader. We lezen hier: 'U hebt gerechtigheid liefgehad en wetteloosheid gehaat; daarom heeft God, Uw God, U gezalfd met vreugdeolie boven Uw metgezellen' (vgl. Ps. 45:8). Hier vinden we eigenlijk twee mededelingen over de Heere Jezus, over Zijn leven als Mens op aarde. Hij heeft gerechtigheid liefgehad en wetteloosheid gehaat. Dat is een mooie samenvatting van een leven in de vreze Gods: gerechtigheid liefhebben enerzijds en ongerechtigheid haten anderzijds. Heel simpel

gezegd: kiezen tussen goed en kwaad. De juiste keuzes weten te maken: doen wat recht is voor God en een afkeer hebben van het kwaad. De wetteloosheid haten? Er zijn een heleboel mensen die denken dat alles een beetje grijs is. Goed of kwaad? Ach, het maakt allemaal niet zoveel uit. Dat is wat ze denken, dat alles een beetje neutraal is. Maar dat is niet zo.

Er is een strijd tussen goed en kwaad, en we zijn zelf ook geneigd om het kwade te doen. Maar de Heilige Geest, Die in ons woont, wil graag dat we het goede doen, dat we gerechtigheid liefhebben en als kinderen van God inderdaad de goede keuzes maken. Zodat we doen wat God welgevallig is: het goede liefhebben, en het kwade verwerpen. Als we de wetteloosheid haten, zullen we een afkeer hebben van het boze. Het is moeilijk om steeds de goede keuzes te maken bij alles wat we doen, maar laten we de Vader dan vragen: Heere, wilt U mij helpen om het goede te doen, om dat lief te hebben. En om wat in strijd is met Uw wil en Uw gedachten, weg te doen en te haten. Er is een mooie uitdrukking: de zonde haten en laten, d.i. nalaten. Maar dan hebben we beslistheid nodig om de goede keuzes te maken. En de Heere Jezus was volkomen rein en Hij kon niet zondigen. Hij heeft dit in volkomenheid vervuld. Zijn leefregel was ook: Wat goed en recht is lief te hebben en het kwade te haten. 'Daarom heeft Uw God U gezalfd met vreugdeolie boven Uw metgezellen' (Hebr. 1:9).

Wij zien hier eigenlijk nog iets van de mensheid van de Heere Jezus en van Zijn zalving op aarde. De Heere Jezus is ook als Mens gezalfd met de Heilige Geest. Nadat Hij was gedoopt in de Jordaan, kwam de Heilige Geest uit de hemel en daalde op Hem neer in de gedaante van een duif, en bleef op Hem rusten. Als gelovigen zijn we ook gezalfd met de Heilige Geest. 'Zalf mij met Uw Geest', zingen we soms. Hier is dus weer het leven van de Heere Jezus als Mens op aarde een voorbeeld voor ons. De Heilige Geest is ook de Bron van vreugde in het leven van de gelovige. 'Gezalfd met vreugdeolie boven Uw metgezellen'. Dat was niet alleen zo tijdens het leven van de Heere Jezus op aarde, toen Hij gezalfd was met de Geest en met vreugdeolie, en Hij de eerste plaats innam te midden van Zijn discipelen. Maar dit is nog steeds zo, want de Heere Jezus is de Eerstgeborene onder vele broeders (Rom. 8:29). Sinds Hij als de Zoon van God verreezen is uit de dood, bestaat er een heel gezelschap van broeders en zusters, van kinderen van God. Hij is de Eerste onder hen: de Eerstgeborene onder vele broeders.

De Heere Jezus is nu reeds gezalfd met vreugdeolie boven Zijn metgezellen; en wij mogen Hem als de Zijnen omringen, Hem liefhebben, Hem dienen en genieten van Zijn gemeenschap. Hij is de Eerste, maar wij staan in een kring als het ware om Hem heen en genieten ook van de vreugde die Zijn deel is en de zalving die Hij heeft ontvangen. Wij weten dat de Heere Jezus nu onze hemelse Hogepriester is, dat is één van de aspecten van Zijn zalving. Maar wij zijn metgezellen van *Hem*. Hebben we er wel eens over nagedacht dat we bij de Heere Jezus horen en metgezellen van Hem zijn. Wij zijn medegenoten, zo staat er in een andere vertaling, deelhebbers aan Hem. Dus mensen die hetzelfde deel genieten. Zijn dat geen wonderlijke zegeningen? Die kring van metgezellen, de kring van broeders en zusters, dit gezelschap is er nu al op aarde; en straks zullen wij de Heere Jezus volgen en voor altijd wij bij Hem zijn in de eeuwige heerlijkheid.

Neem Mij niet weg op de helft van Mijn dagen

Maar dit is niet vanzelf gegaan en daarover spreken eigenlijk de volgende aanhalingen uit het Oude Testament. Het gaat om aanhalingen uit Psalm 102, waar we zien hoe de Heere Jezus door de dood is gegaan. De plaats van heerlijkheid heeft Hij bereikt door dood en opstanding heen, na Zijn bittere lijden onder de toorn van God. In Psalm 102:24 en 25 vinden we de klacht van de Heere Jezus: 'Hij heeft Mijn kracht op de weg neergedrukt, Mijn dagen heeft Hij verkort'. Hij bad: 'Mijn God, neem Mij niet weg op de helft van Mijn dagen'. Hier vinden we het lijden van de Heere Jezus, dat Hij eigenlijk als een jongeman, slechts 33 jaar oud, is gestorven. Hij was nog jong; maar dan volgt het antwoord van God in deze Psalm. Nadat de Heere Jezus het kruiswerk heeft volbracht, nadat Hij is gestorven, is Hij door God erkend als de Eeuwige Zelf, als de Schepper, als Degene die Dezelfde is (met een hoofdletter). En zo vinden we de Heere Jezus ook in de Hebreeënbrief. Jezus Christus is gisteren en heden *Dezelfde* en tot in eeuwigheid (Hebr. 13:8). 'Uw jaren duren voort van generatie op generatie'. En: 'U blijft Dezelfde, aan Uw jaren zal geen einde komen'. Dit zijn citaten uit Psalm 102:25vv., en die vinden we hier in Hebreeën 1:10-12.

Dezelfde Heiland Die in de dood ging, is de Schepper van alle dingen: 'U hebt voorheen de aarde gegrondvest, de hemel is het werk van Uw handen'. De hemelen zullen vergaan, maar U blijft. En ze zullen verslijten als een gewaad, en als een mantel zult U ze oprollen en ze zullen verwisseld worden; maar U bent Dezelfde en Uw jaren zullen niet ophouden. Hier wordt dus de Zoon door God erkend, ondanks het feit dat Hij in de dood is gegaan en Zich zo diep heeft vernederd. De Zoon wordt hier door de Vader erkend als Degene die eeuwig Dezelfde is. En als zodanig heeft de Heere Jezus de plaats van eer en heerlijkheid aan de rechterhand van God ingenomen.

Zit aan Mijn rechterhand

Dan volgt het laatste citaat uit Psalm 110: 'En tegen wie van de engelen heeft Hij ooit gezegd: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden neergelegd heb als een voetbank voor Uw voeten' (Ps. 110:1). De eeuwige Zoon is Mens geworden, Hij heeft geleden en is in de dood gegaan. Zijn dagen zijn verkort op aarde, Hij stierf op jonge leeftijd. Maar dit is dezelfde Persoon, Die nu gekroond is met eer en heerlijkheid. Hij is door God Zelf verheerlijkt in de hemel; en we moeten begrijpen dat die eer en heerlijkheid die de

Heere Jezus nu gegeven is, het antwoord van God was op Zijn lijden, op Zijn diepe vernedering. Zo diep als de vernedering en het lijden was, zo hoog is ook de verheerlijking. Zo hoog is ook de verhoging van de Heiland.

Zit aan Mijn rechterhand. Er is nu een Mens in de hemel, in de troon van God. Is dat niet wonderlijk? Het is de Mens, Die zo in afhankelijkheid van de Vader hier op aarde geleefd heeft en Hem trouw gediend en geëerd heeft. Neem die gedachte mee naar huis, dat de Heere Jezus, de Zoon van God, hier op aarde volmaakt was maar ook een Voorbeeld voor ons is geweest. Als u wilt genieten van het kindschap van God, van de relatie met de Vader, dan moet u kijken naar de Heer. Dan moet u groeien in het geloof, in navolging van Hem. Een relatie moet worden opgebouwd. Een familierelatie ontstaat bij de geboorte, maar bij ons als gelovigen door de wedergeboorte. Maar die relatie is niet vanzelf goed en niet vanzelf volkomen. Hiervoor is toewijding nodig en een wandel die in overeenstemming is met de wil van de Vader: 'Ik zal voor hem tot een Vader zijn, en hij zal voor Mij tot een zoon zijn'. Dan moeten wij ook kiezen tussen goed en kwaad: gerechtigheid liefhebben, en wetteloosheid haten. En dankbaar zijn voor de zalving met de Heilige Geest, de Bron van vreugde, hemelse vreugde. Er is vreugdeolie in de sfeer van de gemeenschap met de Vader en met de Heere Jezus. Hij neemt de eerste plaats in, in ons leven, maar ook in ons midden als gelovigen. Wij mogen genieten van het feit dat wij metgezellen, medegenoten van Hem zijn.

En het einddoel is, dat heb ik al gezegd, dat Hij vele zonen tot heerlijkheid zal leiden. Want het paste Hem, om Wie alle dingen zijn en door Wie alle dingen zijn, dat Hij, om vele kinderen tot heerlijkheid te brengen, de Leidsman van hun behoudenis door lijden zou volmaken (Hebr. 2:10). De Heer gaat vooraan, Hij wijst ons de weg. Wij mogen Hem volgen en achter Hem aan de heerlijkheid binnengaan. De Heere Jezus is onze Voorloper. We hebben de hoop als een anker van de ziel, dat zeker en vast is en ingaat tot binnen het voorhangsel, waar Jezus als Voorloper voor ons is binnengegaan. Willen we Hem volgen als de Leidsman en Voleinder van het geloof? Willen we de weg gaan die Hij ons wijst, en volgen wij de Voorloper? En dat mag u ook nu al doen in de geest, de Voorloper volgen tot in het hemelse heiligdom. Dat is wonderlijk. Maar we mogen Hem ook volgen als onze Leidsman hier beneden, tot Hij ons invoert in de hemelse heerlijkheid.

BESTUDEER DE SCHRIJFTEN

Vragen

1. Hoeveel dagen had Laban nodig om Jakob in te halen, nadat deze van hem was weggevlucht?
2. Wat is de naam van de profetes die leefde tijdens de regering van koning Josia?
3. Wie hoopte er dat Paulus hem geld zou geven om steekpenningen te betalen?

Antwoorden

1. Zeven dagen (Gen. 31:23).
2. Huldā (2 Kon. 22:14-20).
3. De stadhouder Felix (Hand. 24:26).

ONDERDANIGHEID AAN ELKE MENSELIJKE INSTELLING

Gerard Kramer

Petrus schrijft in zijn eerste Brief het volgende over dit thema:

'Weest aan elke menselijke instelling onderdanig om 's Heren wil; hetzij aan een koning als hoogste, hetzij aan stadhouders als door hem gezonden tot bestraffing van boosdoeners, maar tot lof van hen die goeddoen' (1 Petr. 2:13-14).

Christenen leven te midden van mensen die een andere visie op gezag hebben dan zichzelf. Christenen erkennen dat aan de Heer Jezus alle macht is gegeven 'in hemel en op <de> aarde' (Matt. 28:18), maar realiseren zich tegelijk dat zij op dit moment nog niet alles aan Hem onderworpen zien (Hebr. 2:8). Toch schrijft ook Paulus dat er voor christenen alle reden is aan de over hen gestelde overheden onderdanig te zijn (zie kader), 'want er is geen overheid dan door God, en [de overheden] die er zijn, zijn door God

Weest ... onderdanig: 'weest onderdanig' is de weergave van Gr. hupotagète, een gebiedende wijs in de aoristus van hupotassomai, dat lett. 'zich ordenen onder', vandaar 'onderdanig zijn aan', 'zich onderwerpen / onderworpen zijn aan', 'zich schikken onder' betekent. De aoristus geeft aan dat deze houding van nu af aan de gewenste is, steeds als de gelegenheid het vereist. Petrus gebruikt hetzelfde werkwoord in 2:18 voor de houding van de huisknechten (slaven) ten opzichte van hun meesters, in 3:1, 5 om de houding van de gehuwde vrouw ten opzichte van haar echtgenoot aan te geven, in 3:22 voor de houding van de engelenmachten ten opzichte van Christus, en in 5:5 voor de houding van jongeren tegenover de oudsten / ouderen.

Het gaat in deze plaatsen steeds om *het bewust innemen van een onderdanige positie binnen een door God gegeven orde*. Zie verder o.a. Luk. 2:51 ('en Hij was hun onderdanig'); Rom. 13:1 ('elke ziel zij aan [de] over haar gestelde overheden onderdanig'), 5 ('daarom is het nodig onderdanig te zijn'); 1 Kor. 14:32 ('en [de] geesten van [de] profeten zijn aan [de] profeten onderdanig'), 34 ('maar laten zij onderdanig zijn'); 16:16 ('weest ook u aan zulke [personen] onderdanig'); Ef. 5:21 ('en weest elkaar onderdanig in [de] vrees van Christus'), 24 ('Maar zoals de gemeente aan Christus onderdanig is, zo ook de vrouwen aan hun mannen in alles'); Kol. 3:18 ('vrouwen, weest aan uw mannen onderdanig'); Tit. 2:5 ('aan hun eigen mannen onderdanig'); 3:1 ('herinner hen eraan, aan overheden <en> machten onderdanig te zijn'); Hebr. 12:9 ('zullen wij <dan> niet veel meer aan de Vader van de geesten onderworpen zijn'); Jak. 4:7 ('onderwerpt u dan aan God').

ingesteld. Wie zich dus tegen de overheid verzet, weerstaat de instelling van God' (Rom. 13:1-2).

Volledig in lijn met het onderwijs van Paulus roept ook Petrus daarom zijn lezers op 'aan elke menselijke instelling' onderdanig te zijn. Niet omdat die instellingen – of de bekleders daarvan – zo geweldig functioneren of bij hun werk met God rekening houden, maar 'om 's Heren wil', dat betekent: *omdat de Heer wil dat dit gebeurt*. Voor het geval men hierop uitzonderingen zou willen verzinnen, laat Petrus alvast horen tegenover wie deze onderdanige houding in de praktijk moet worden betoond. Dat is in ieder geval voor de direct geadresseerden allereerst tegenover de keizer, de machtigste man van het Romeinse rijk. In het oostelijk deel daarvan woonden Petrus' lezers (zie 1:1), en daar werd de keizer standaard 'koning' genoemd. De reden was dat deze gebieden zo'n drie eeuwen lang door Alexander de Grote en zijn opvolgers waren geregeerd, en dat waren koningen.

Toen de Romeinen deze gebieden in fasen veroverden, bleven de inwoners gewoontegetrouw de hoogste gezagsdrager – inmiddels de keizer – de koningstitel geven. De Romeinen accepteerden dat in dit geval, omdat ze de achterliggende historische verklaring kenden.

De keizer was de hoogste regeerder en ook de hoogste rechter. Maar ook tegenover zijn directe vertegenwoordigers in de provincies, oftewel de provinciestedhouders, moesten de geadresseerde gelovigen onderdanig zijn. Deze stadhouders waren in die zin door de keizer 'gezonden' dat ze in zijn opdracht permanent verantwoordelijk waren voor het bestuur en voor de openbare orde en veiligheid in de hun toegewezen provincie. Ze waren daar tevens de hoogste rechter – al was er voor Romeinse burgers hoger beroep mogelijk, namelijk op de keizer. Het was dan natuurlijk, zoals Petrus aangeeft, de bedoeling dat boosdoeners door hen gestraft en mensen die het goede deden, beloond werden. Dat deze stadhouders niet altijd precies zo handelden, deed aan dit beginsel niets af. Paulus schrijft iets soortgelijks: 'Wilt u nu de overheid niet vrezen, doe het goede. Maar als u het kwade doet, vrees dan; want zij draagt het zwaard niet tevergeefs; want zij is Gods dienares, een wreekster tot straf voor hem die het kwade bedrijft' (Rom. 13:3b-4).

Gedragen overheidspersonen zich altijd en overal alsof ze rechtstreeks God dienen? In de evangeliën en in het boek Handelingen zien we duidelijk hoe ook door overheden tegenover Christus en tegenover de christenen beslist *niet* goed is opgetreden. Moeten we zulke overheden dan toch als instelling van God erkennen en gehoorzamen? De Heer Jezus is hierin Zelf het grote voorbeeld, zoals ook Petrus verderop in de verzen 21-24 aangeeft. De Heer zei tegen de Romeinse stadhouder Pontius Pilatus: 'U zou geen enkele macht tegen Mij hebben, als het u niet van boven was gegeven' (Joh. 19:11). De Heer Jezus, aan Wie *alle* macht gegeven was in hemel en op de aarde, erkende toch het feit dat een zondig mens als Pilatus op een onrechtvaardige manier macht over Hem uitoefende, als iets dat 'van boven gegeven' was. Zo onderwierp Hij Zich aan de orde die God op dat moment op aarde liet gelden. Dat is dezelfde orde die God nu, in de tijd van Christus' verwerping, nog steeds laat gelden.

Maar als de overheid iets van christenen vraagt dat tegen Gods wil ingaat? Moeten ze dan hun geweten overtreden en aan God en Zijn Woord ongehoorzaam zijn? Nee, want in zo'n geval geldt niet het principe van *ongehoorzaamheid*,

maar van *meer gehoorzaamheid*. Dat klinkt vreemd, maar zo hebben Petrus en zijn mede-apostelen het ooit geformuleerd: 'Men moet *God meer gehoorzamen* dan mensen' (Hand. 5:29; cursivering van mij, GHK). Ook al houdt dat in de praktijk uiteraard in dat men dan, door God

te gehoorzamen, aan mensen ongehoorzaam is; maar dat is de consequentie, niet het doel van deze houding.

HET BOEK JESAJA

DEEL 23 - DE HEILIGE VAN ISRAËL

Ger de Koning

Jesaja 54 - Heilsbeloften voor Sion

Verzen 1-3. Dit hoofdstuk is een uitbarsting van gejubel en gejuich na het vorige hoofdstuk, waarin we de profetieën hebben gezien over het lijden van de Knecht van de HEERE, hoe Hij de zonden heeft gedragen, en Zijn heerlijkheid daarna. Nu gaat het over het Vrederijk, waarin de Heer Jezus Zijn 'nageslacht' zal zien: dat zijn allen die door Hem zijn verlost (Jes. 53:10; vgl. Rom. 5:19). Het Vrederijk zal vol zijn van het gezang van de verlost (vgl. Ex. 15:1). Het aantal nakomelingen zal toenemen, zodat de oproep klinkt om de plaats waar ze wonen te vergroten, waardoor allen er kunnen wonen. God is de God van de uitbreiding.

Verzen 4-8. Deze verzen staan vol met bemoedigende beloften en vertroosting. We lezen over de 'eeuwige goedertierenheid' (vers 8) van de HEERE en van Zijn 'grote barmhartigheid' (vers 7) op grond van Zijn verbond, en de heerlijke toekomst die voor het volk in het verschiet ligt. Israël hoeft niet langer bang te zijn. Het overblijfsel zal zich ook niet meer de smaad van haar weduwschap herinneren, dat is de tijd van de ballingschap in Babel (Jer. 51:5), want haar 'Man' is niemand anders dan haar 'Maker' (vers 5). Hij is ook hun 'Verlosser', aan Wie de hele aarde toebehoort en daardoor ook Degene, Die in staat is hun van al het nodige te voorzien.

Verzen 9-10. Hier geeft de HEERE de verzekering dat Hij nooit meer toornig op Israël zal zijn, zoals Hij ook een dergelijke verzekering aan Noach gaf met betrekking tot de zondvloed (vers 9; Gen. 9:11). Zoals toen de regenboog die verzekering onderstreepte (Gen. 9:16), zo spreekt de HEERE nu over 'het verbond van Mijn vrede' als iets dat nooit zal worden weggenomen. Wat er ook mag veranderen of bezwijken, dat zal niet gebeuren met Zijn goedertierenheid voor Zijn volk, want Hij is hun Ontfermer (vers 10). Zoals Noach en zijn familie na de zondvloed op een nieuwe aarde kwamen, zo zal Gods verlost volk na de Grote Verdrukking op een vernieuwde aarde de zegen van het duizendjarig Vrederijk binnengaan.

Verzen 11-17. In deze verzen wordt de toekomstige heerlijkheid en het toekomstige geluk van Gods aardse volk

beschreven. Dat gebeurt door de komende bevrijding en de gevolgen daarvan voor te stellen in contrast met de huidige ellende.

De 'ellendige', of de verdrukte, laat zien hoe het volk onder de antichrist in de Grote Verdrukking is geweest. Het 'stormweer' stelt de vijandige machten voor – de koning van het noorden – die onder aanvoering van de satan Gods volk hebben gebeukt om het te vernietigen. De 'ongetrooste' laat zien dat zij zonder trooster was. Maar de HEERE zal Jeruzalem doen blinken en een onwankelbare grondslag van edelstenen geven. De stad zal glanzend stralen vanwege alle aardse heerlijkheid die de HEERE haar heeft gegeven, en waarmee Hij haar als een bruid versiert (vers 12; vgl. Openb. 21:18-21).

Ze zullen door God geleerd zijn (Joh. 6:45; 1 Thess. 4:9), en daardoor tot erkenning van zonde komen. Dat onderwijs krijgen zij door hun oog op de volmaakte Leerling of Discipel, de volmaakte Knecht, te richten. Al dit geluk, al dit heil, al deze zegen zal genoten worden op basis van Gods gerechtigheid (verzen 14, 17).

Jesaja 55 - Uitnodiging tot het heil

Verzen 1-3. Tot de dorstigen komt het geklank van de uitnodiging: 'Kom tot de wateren'. Tot welke wateren moeten ze gaan? Het antwoord is: naar de Rots, dat is Christus (1 Kor. 10:4). Nu de Rots is geslagen (Jes. 53:10), stroomt het water rijkelijk en kunnen allen die dorst hebben naar de Rots gaan om water te krijgen (Joh. 7:37).

Het tweede 'Kom' horen we in de uitnodiging om te kopen en te eten: 'Kom, koop en eet'. Kopen wil zeggen dat er een persoonlijke daad mee gemoeid is. Kopen is hier niet een eigen prestatie of het leveren van goede werken, want het vervolg luidt: 'koop zonder geld'. Het is echter niet gratis, want de prijs is door een Ander, namelijk de Knecht van de HEERE, betaald.

De derde keer wordt gezegd wat ze moeten kopen, namelijk 'wijn en melk'. Wijn spreekt van de vreugde van het Vrederijk. Melk spreekt van geestelijk voedsel, namelijk het

Woord van God, dat het nieuwe leven nodig heeft om te kunnen groeien (1 Petr. 2:2).

De oproep 'Kom' in vers 3 is de vierde oproep om te komen, na de drie keer in vers 1. Het is nu: 'Kom tot Mij.' De geslagen Rots, waaruit het water stroomt, en de overvloedige wijn en melk, verwijzen naar een Persoon. Al deze zegeningen zijn verkrijgbaar bij een Verkoper, Die zonder geld verkoopt. Het is de Knecht van de HEERE, Die is opgestaan uit de doden. Hij is de bron van al Gods zegeningen.

Verzen 4-5. Wanneer Christus de wereldheerschappij zal bezitten, zal Hij een volk roepen dat Hem 'niet kende', waarmee de heidenen in het algemeen worden aangeduid (vers 5). De heidenen zullen snel tot Hem komen, omwille van 'de HEERE, uw God, (...) de Heilige van Israël', om alles wat Hij heeft gedaan met Zijn volk. Hem komt hiervoor alle eer toe.

Verzen 6-9. In vers 6 is er een algemene oproep aan de afgedwaalde, om de HEERE te zoeken nu Hij nog te vinden is. Er komt een einde aan Gods lankmoedigheid. De deur van de ark gaat een keer dicht. Wie terugkeert naar God

met berouw over zijn zonden, wordt opgewacht door Hem Die Zich ontfermt en veelvuldig vergeeft – letterlijk staat er: 'Hij vermenigvuldigt de vergeving'. Wat Hij vervolgens aan zegeningen geeft, gaat alle gedachten en wegen van de mens volkomen te boven .

Verzen 10-11. Bij Zijn gedachten en wegen (vs. 8-9) wordt in deze verzen Zijn Woord gevoegd. Door Zijn Woord maakt Hij Zijn gedachten en Zijn wegen bekend. Zijn Woord is Zijn boodschapper (Jes. 9:7; Ps. 107:20; 147:15, 18). Het wordt hier als een persoon voorgesteld: het rent als een snelle boodschapper en vervult Gods wil met levendige kracht, zowel in de natuur als te midden van de mensen.

Verzen 12-13. Hier belooft de HEERE zegen voor Israël in de komende dag van het Vrederijk. Hij maakt Zijn Woord waar aan een overblijfsel naar de verkiezing van de genade, dat Hij zal terugbrengen naar het land. De zegen is niet alleen voor de mensheid; ook de natuur deelt erin. Er zal overeenstemming zijn tussen de natuur die juicht (Ps. 98:8), en de harten van Gods verlost die jubelen.

ZWARE TIJDEN

DE BRIEF VAN JUDAS

Peter Cuijpers

Volgens Paulus breken er in de laatste dagen zware tijden aan (lees Rom. 1:28-32 en 2 Tim. 3:1-9). Als we het nieuws volgen en erop letten hoe de mensen zich anno 2023 gedragen, zal niemand die acht slaat op het profetische Woord betwijfelen dat we in de laatste dagen leven. Alles wijst erop dat de komst van de Heere Jezus nabij is. Net zoals in de dagen van Noach leven we in een wereld vol immoraliteit, occultisme en geweld (vgl. Gen. 6; Matt. 24:37-39). De wereld is zó verdorven dat het in veel grote steden niet veilig is om 's avonds alleen over straat te gaan, en in sommige steden ook niet overdag.

Ook Judas spreekt in zijn brief over de laatste tijden (vs. 18). Aanvankelijk wilde hij de christenen schrijven over de gemeenschappelijke behoudenis, maar de Heilige Geest stuurde hem een andere richting op. Judas werd genoodzaakt om de gelovigen te schrijven met de aansporing *te strijden voor het geloof dat eenmaal aan de heiligen is overgeleverd* (vs. 3). Indringend waarschuwt hij voor mensen die in de gemeente zijn binnengeslopen. Deze mensen bevinden zich dus op christelijk erf. Toen was er nog sprake van *sommigen*, maar nu zijn het er *velen*. Het zijn dwaalleraars, wolven in schaapskleren die zich voordoen als christenen. God kijkt echter dwars door hun religieuze vermomming heen. Hij noemt hen goddelozen, mensen die

de genade veranderen in losbandigheid. Door dit te doen verloochenen ze de enige Meester en Heere Jezus Christus (vs. 4).

Met drie voorbeelden uit de geschiedenis maakt Judas duidelijk dat God niet met Zich laat spotten, maar oordeelt (vs. 5-7):

1. Het oordeel over de ongelovige Israëlieten;
2. het oordeel over de engelen die hun oorsprong niet hebben bewaard;
3. het oordeel over Sodom en Gomorra.

Ongeloof (Israël), rebellie (engelen) en immorele, homoseksuele praktijken (Sodom en Gomorra) roepen het oordeel van God af. Wie dus meent zich te kunnen uitleven in losbandigheid onder het mom van Gods genade heeft het bij het verkeerde eind. De verzen 8 tot 16 beschrijven mistoestanden die zich in de christenheid voordoen. Judas wil ons nog eens eraan herinneren dat God dit soort zaken niet over zijn kant laat gaan.

Na de ernstige boodschap aan het adres van de dromers en de goddelozen richt Judas zich vanaf vers 17 weer tot de 'geliefden'. Maar nog één keer herinnert hij hen eraan wat de apostelen van onze Heere Jezus Christus hebben gezegd over de laatste tijd. We doen er goed aan hiernaar te luisteren, want het gaat over de tijd waarin wij leven. Een tijd die gekenmerkt wordt door spotters, die naar hun eigen goddeloze begeerten wandelen. Mensen die scheuringen veroorzaken in de gemeente van God. Judas noemt hen 'natuurlijke' mensen, mensen die zich wel christen noemen, maar de Geest niet hebben en dus niet opnieuw geboren zijn (vs. 18-19).

In de verzen 20 en 21 worden ons vier ankers aangereikt, waarmee we de stormen van de laatste dagen kunnen doorstaan (vgl. Hand. 27:29):

1. Onszelf opbouwen op het allerheiligst geloof;
2. bidden in de Heilige Geest;

3. onszelf in de liefde van God bewaren;
4. de barmhartigheid van onze Heere Jezus Christus verwachten tot het eeuwig leven.

Vervolgens worden we aangespoord om ons te ontfermen over sommigen die misleid zijn (vs. 22), en anderen met vrees uit het vuur te rukken (vs. 23). We zijn nog niet volmaakt en kunnen nog struikelen, maar God is machtig ons hiervoor te bewaren en ons smetteloos te stellen voor Zijn heerlijkheid. Dit zal gepaard gaan met grote vreugde (vs. 24). Heerlijke woorden van bemoediging en hoop!

Judas eindigt zijn brief niet in mineur, maar in aanbidding (vs. 25). De nacht is ver gevorderd, het lijkt alsof de satan aan de winnende hand is en Gods plannen worden verijdeld. Onmogelijk! Hij Die in de hemel woont, lacht om de koningen van de aarde. Hij zal hen bespotten (Ps. 2). Het wereldgebeuren voltrekt zich volgens Gods raadsbesluit. Niet de satan of de mens zal het laatste woord hebben, maar God.

'De enige God, onze Heiland, zij heerlijkheid, majesteit, kracht en macht, vóór alle eeuwen, en nu, en tot in alle eeuwigheid. Amen.'

REPLY

ZIEL EN GEEST EN LICHAAM

A. Th. Bouter

Leviticus 17:11

'Want de ziel van het vlees is in het bloed en Ik heb het u op het altaar gegeven om verzoening over uw zielen te doen' (vert. NBG).

'Want het leven van het vlees is in het bloed, en Ik heb dat Zelf voor u op het altaar gegeven om voor uw leven verzoening te doen' (HSV).

Vraag

Omdat er staat dat de ziel in het bloed is – en het bloed op aarde achterblijft – is het dan alleen onze geest die in het paradijs is na het heengaan? Niet dat ik in de een of andere zielenlaap geloof.

Antwoord

Ik denk dat je de tekst over de betekenis van het bloed (Lev. 17:11), niet moet zien als een absolute locatie van ons zielenleven, maar als aanduiding van de nauwe relatie van ziel en lichaam, en het bloed dat het lichaam doorstroomt. Het gaat in dit vers om de offer- en altaardienst, en de rol van het bloed bij de verzoening. Onze Heer heeft Zichzelf geofferd, Zijn bloed vergoten, Zijn ziel uitgestort in de dood (Jes. 53:12).

Zolang de bloedsomloop aanwezig is, kunnen ziel en geest in het lichaam verblijven. Als de bloedsomloop ophoudt, verlaten ziel en geest het lichaam. Dan vergaat uiteindelijk ook het bloed tot stof. Vandaar deze uitspraak: de ziel is in het bloed. De HSV spreekt over het leven dat in het bloed is. Hersendood is niet voldoende voor het verlaten van het menselijk lichaam door de ziel en de geest. Deze houden niet

op te bestaan, wanneer ze ons lichaam verlaten. Doordat God de geest bij de schepping in de mens heeft geademd, leeft de geest verder in een niet-stoffelijk bestaan.

Het lichaam vergaat tot stof. Een zoogdier heeft ook een ziel: het bezielde leven van een dier. Volgens het boek Prediker verdwijnt die wel bij het sterven (Pred. 3:18-21). De menselijke ziel is met de geest verbonden, die niet kan sterven daar hij van God afkomstig is. Een schepsel met een geest, hetzij een engel of een mens, blijft altijd bestaan.

Hoe de samenhang van lichaam, ziel en geest in zijn werk gaat – het is een volledige eenheid – kunnen we niet precies aanwijzen. In een lezing van Werner Gitt hoorde ik meer daarover. Informatie is een niet-stoffelijke grootheid. De menselijke geest maakt *gebruik* van onze hersenen, maar het zijn niet de hersenen die zelfstandig handelen als een geestelijk wezen.

Wij hebben ook gevoelens, dat is meer de ziel. De gevoelens zetelen in het lichaam, ook de ingewanden spelen daar een rol in. De Korinthiërs waren enghartig, lett. nauw in hun ingewanden (2 Kor. 6:12). Zie ook Filemon 7, 12, 20. Het hart is ook belangrijk. We kunnen geen exacte locatie voor de ziel en de geest aanwijzen in het lichaam. Het is een complete eenheid. Dit thema is erg diepgaand, en we zullen het op aarde niet kunnen doorgronden.

'(...) moge geheel uw geest en ziel en lichaam onberispelijk worden bewaard bij de komst van onze Heer Jezus Christus. Hij die u roept, is getrouw; Hij zal het ook doen' (1 Thess. 5:23-24).

